

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีงบประมาณ 2567

1. **ชื่อนวัตกรรม** ส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีรายได้ ด้วย YSPL Model

2. **ผู้จัดทำ** : คณะครูโรงเรียนบ้านยางสักกระโพหลุ่ม

3. **ระยะเวลาในการพัฒนานวัตกรรม** : พฤษภาคม 2567- มีนาคม 2568

4. **ที่มาและความสำคัญ**

โครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox) มีเป้าหมายเพื่อสร้างพื้นที่นำร่องการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการปฏิรูปการศึกษาที่สามารถสร้างการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ ผลักดันให้มีการบัญญัติเป็นกฎหมาย “พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมถึงสร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“การส่งเสริมทักษะอาชีพ” เป็นหนึ่งกิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจทำกันมาตลอด เนื่องจากเป็นกิจกรรม ที่ดีทำให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับประสบการณ์จริง เสริมสร้างทักษะสามารถนำไปประกอบ อาชีพได้ทำให้มีรายได้ระหว่างเรียนเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระให้แก่ครอบครัว และยังทำให้เห็นคุณค่าของเงินอีกด้วย ทางโรงเรียนบ้านยางสักกระโพหลุ่มจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นถึงประโยชน์ข้างต้น และสอดคล้องกับแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นให้ทุกคนดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

5. **วัตถุประสงค์**

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนและแบ่งเบาภาระให้แก่ครอบครัว
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะอาชีพ

6. **กลุ่มเป้าหมาย**

ผลผลิต/ด้านปริมาณ

- 1 นักเรียนโรงเรียนบ้านยางสักกระโพหลุ่ม จำนวน 144 คน

ผลลัพธ์/ด้านคุณภาพ

- 1 นักเรียนโรงเรียนบ้านยางสักกระโพหลุ่มมีแนวทางในการประกอบอาชีพ
- 2 นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ

7. เครื่องมือที่ใช้

นวัตกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีรายได้ ด้วย Y SPL Model ได้ดำเนินงานภายใต้ต้นวัตกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน FF-PDCAR การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยชุมชนเป็นฐาน และนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน Y SPL Model เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ในการประกอบอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน โดยบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมหรืออาชีพที่นักเรียนต้องการที่จะเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของช่วงวัยในการทำกิจกรรมของนักเรียนและครูมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพกับนักเรียนได้อย่างเต็มที่

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

8.1 การระบุปัญหาและความต้องการ (Problem Identification & Needs Assessment):

การพัฒนานวัตกรรมด้านอาชีพเพื่อการมีรายได้ของนักเรียนเป็นการลงทุนระยะยาวที่มีประโยชน์ต่อทั้งตัวนักเรียน ครอบครัว และประเทศชาติ ช่วยสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ทักษะ และความพร้อมในการประกอบอาชีพ และสามารถสร้างคุณค่าให้กับสังคมได้อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้น

พัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็น : นวัตกรรมเหล่านี้มักเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และการคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ต้องการในตลาดแรงงานปัจจุบัน ไม่ใช่แค่ความรู้ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว

สร้างรายได้เสริม : การมีรายได้ตั้งแต่ยังเรียนอยู่ช่วยให้นักเรียนมีเงินใช้จ่ายส่วนตัว ลดภาระทางการเงินของครอบครัว และเรียนรู้การบริหารจัดการเงิน ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในชีวิต

เพิ่มโอกาสในการทำงาน : ประสบการณ์และทักษะที่ได้จากการพัฒนานวัตกรรม เช่น การสร้างธุรกิจเล็กๆ หรือการทำงานร่วมกับโครงการต่างๆ จะช่วยเพิ่มโอกาสในการหางานทำหลังเรียนจบ และอาจนำไปสู่การสร้างอาชีพที่มั่นคงในอนาคต

เสริมสร้างความมั่นใจและความเป็นอิสระ: การประสบความสำเร็จในการสร้างรายได้ด้วยตนเองจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ความภาคภูมิใจ และความเป็นอิสระให้กับนักเรียน

ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต : นวัตกรรมด้านอาชีพมักจะกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

8.2 การออกแบบและพัฒนา (Design & Development):

การพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีรายได้ ของนักเรียนจะดำเนินการออกแบบและพัฒนาภายใต้ Y SPL Model (Yang Saka Pho Lume Model) โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงาน แบบจำลองนี้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนหลัก:

Y - Youth Empowerment (เสริมพลังเยาวชน):

การสร้างแรงบันดาลใจและการค้นพบตนเอง จากการทำกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง และค้นหาอาชีพที่เหมาะสม การพัฒนาทักษะชีวิต เน้นการฝึกฝนทักษะสำคัญๆ เช่น การทำงานเป็นทีม, การสื่อสาร, การบริหารเวลา, การจัดการความเครียด, และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในทุกอาชีพ

S - Skill Development (พัฒนาทักษะ):

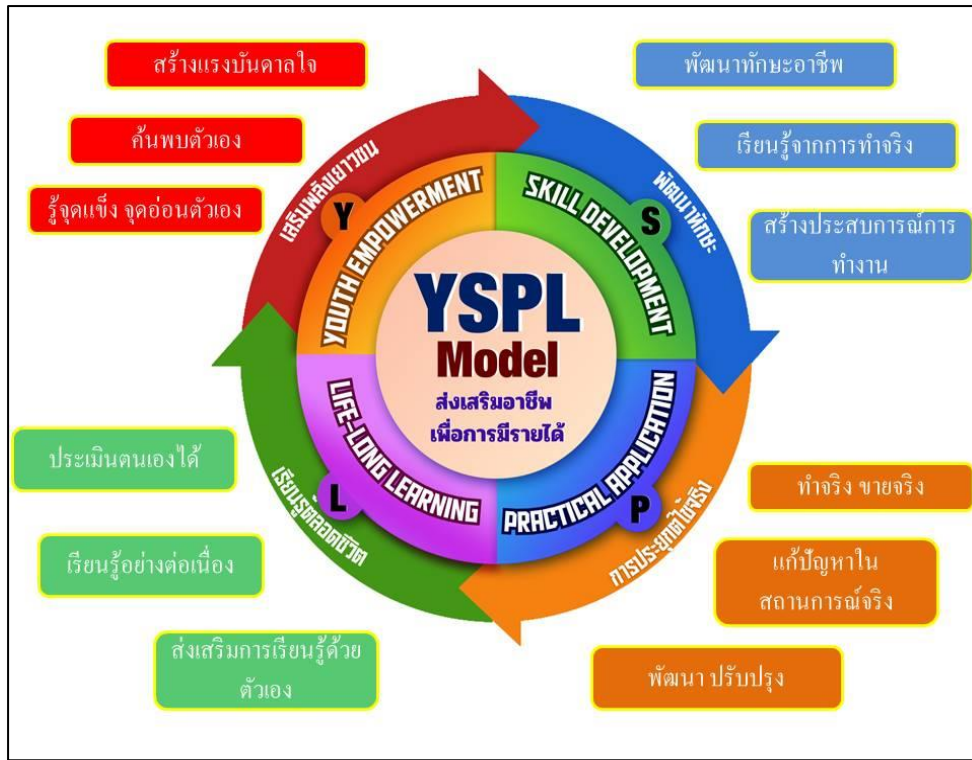
พัฒนาทักษะอาชีพเพื่อการมีรายได้ จากเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานจริง และสร้างประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงาน

P - Practical Application (การประยุกต์ใช้จริง):

นักเรียนได้ลองทำงานจริงในสภาพแวดล้อมที่จำลองมาจากสถานที่ทำงานจริง เพื่อฝึกฝนทักษะการทำงานและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ให้นักเรียนได้ทำการขายสินค้าหรือบริการที่นักเรียนได้ทำขึ้น ให้คำปรึกษาและติดตามผลการพัฒนาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสนับสนุนและแก้ไขปัญหาต่างๆ

L - Life-Long Learning (การเรียนรู้ตลอดชีวิต):

ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล, การสังเคราะห์ข้อมูล, และการประเมินตนเอง เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต เตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำงานได้ในทุกสภาพแวดล้อมและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงานได้

นวัตกรรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อการมีรายได้ ภายใต้ YSPL Model

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีโครงสร้างความรู้(Constructivism)

การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้าง ความรู้จากสิ่งที่พบเห็น กับความรู้ความเข้าใจที่มีมาก่อน ความรู้ต่าง ๆ ในตัวผู้เรียนถูกสร้างมาจากตัวผู้เรียนเอง โดยที่ผู้เรียนใช้ความรู้ ใหม่ที่ได้รับมาจากผู้สอนร่วมกับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้อุปสรรค วัฒนธรรม ความเชื่อ และประสบการณ์ที่จะถูกนำมาเป็นพื้นฐานในการ ตัดสินใจในการเรียนรู้ และพัฒนาความรู้ของตนเอง

(Thampinathan, 2022; วีรพจน์ รัตนวาร, 2567)

2. ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences)

มนุษย์เรานั้นมีความสามารถทางปัญญาที่แตกต่างกันหลายด้าน ซึ่งแต่ละด้านต่างมีรูปแบบการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับตัวเองผู้เรียนแต่ละคนล้วนมีรูปแบบของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวเองแตกต่างกันไป ผู้สอน จำเป็นต้องออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคน สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(May-Varas, 2023)

ดร. โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ กล่าวว่า ความฉลาดหรือสติปัญญาทำให้คนเราเป็นมนุษย์ พูดยได้ เรียนทุกคน ต่างมีความฉลาดที่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด แต่ก็สามารถยืดหยุ่นและพัฒนาได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม

ดร.โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ แนะนำว่า ผู้สอนควรจัดสิ่งแวดล้อมให้หลากหลายเพื่อสังเกตดูว่าอะไรคือสิ่ง ผู้เรียนชอบหรือถนัด ทำได้ดี แล้วจะรู้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความฉลาดทางด้านใด

ดร. โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ เชื่อว่า ความฉลาดไม่ได้มีด้านเดียว และบางครั้งต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้านในเวลาเดียวกัน

ดังนั้นทฤษฎีพหุปัญญา จะช่วยให้เกิดการเรียนการสอนที่หลากหลาย แทนที่จะเป็นแบบเดียว มีหลากหลายวิธีที่ผู้เรียนจะคิดและเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้วางแผนให้มีกรอบแนวคิดคร่าว ๆ ในแต่ละบทเรียน/ การฝึกปฏิบัติจะให้ผู้เรียนเรียนอะไรในการจัดการเรียนการสอน

(เทพพิทักษ์ พัฒนาช่วย, 2015)

10. การนำนวัตกรรมไปใช้

นวัตกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีรายได้ ด้วย YSPL Model นำไปใช้สำหรับจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมของครูผู้สอน ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมที่ 1 ข้าวจีสมุนไพร	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. กิจกรรมที่ 2 น้ำยาล้างจาน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. กิจกรรมที่ 3 แขนวิขหรรษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. กิจกรรมที่ 4 ไข่เค็มแห้งกลิ่นสมุนไพร	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
5. กิจกรรมที่ 5 แจวบองปลาบ้า	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
6. กิจกรรมที่ 6 ขนมไทยสร้างอาชีพ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
7. กิจกรรมที่ 7 น้ำสมุนไพร	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
8. กิจกรรมที่ 8 สบู่สมุนไพร	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
9. กิจกรรมที่ 9 เหล็กตัดดวงกระดาษ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
10. กิจกรรมที่ 10 ประดิษฐ์ของเล่นจากเศษวัสดุเหลือใช้	ชั้น อนุบาล 2,3

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีรายได้ระหว่างเรียน และเป็นแนวทางสู่การประกอบอาชีพและศึกษาต่อตามความถนัด

12. บทเรียนที่ได้รับ

1. นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงาน การทำกิจกรรมต่างๆ จากการลงมือทำจริง เรียนรู้การทำงานเป็นทีม ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรม รู้จักการประเมินตนเอง และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต

2. ครู ได้เรียนรู้จากตัวผู้เรียนโดยตรง เพราะทุกกระบวนการในการทำกิจกรรม นักเรียนจะมีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ ลงมือทำ แก้ปัญหา ประเมินผลร่วมกันกับครูผู้สอน ครูผู้สอนต้องนำความรู้จากประสบการณ์เดิม และความรู้จากการศึกษาค้นคว้าใหม่ มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

3. ผู้บริหาร ได้นำผลจากการประเมินและการสะท้อนความต้องการของครูและนักเรียนมาใช้ในการวางแผนในการพัฒนานวัตกรรม เพื่อช่วยในการสนับสนุนในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมของครูต่อไป

3. โรงเรียน ได้นำผลการประเมินจากการดำเนินงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น

13. ปัจจัยความสำเร็จ

๑. มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรม ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่กำหนด

๒. ครูผู้สอนดำเนินกิจกรรมตาม Model ที่ได้กำหนดไว้พร้อมทั้ง รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค วิธีการปรับปรุงแก้ไข วัตถุประสงค์ประเมินผลพร้อมทั้งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

๓. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพ รู้จักแก้ปัญหา และเรียนรู้พัฒนากระบวนการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน ประเมินตนเองและนำผลจากประสบการณ์การเรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

14. ภาพกิจกรรม

ขนมไทยสร้างอาชีพ

ไข่เค็มสมุนไพร

แซนวิชหรรษา

น้ำดื่มสมุนไพร

แจ่งบองปลาร้า

ช่างเชื่อมเหล็ก

สบู่มุนไพร

ประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้

น้ำยาล้างจาน

ข้าวจีสมุนไพร

15. ภาคผนวก

เปิดบ้านโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียน
วันที่ 14 มีนาคม 2567